

Otázka: Školkování

Předmět: Sadovnictví

Přidal(a): Emkaa

VÝVOJ

- Od 19. století – Victoria – Želešice u Brna
 - Vaněk – Chrudim
- Po 1918 – Žehřišice, Dáblice
- Po 1943 – po znárodnění produkce klesla
- Po 1970 – vznik nových školek
- Po 1989 – některé zanikly, některé vráceny majitelům
- 1993 – oživení poptávky na trhu, nové techniky
- 1997-2002 – objem výpěstků se zdvojnásobil, dovoz
 - Dovoz – Holandsko, Francie, Dánsko, Itálie, Německo, Polsko
- V ČR 250 školek, 3300 ha

PODMÍNKY K ZALOŽENÍ

- PODNEBÍ – klima, mírné podnebí, bez exhalací
- VÝŠKA – do 400 m.n.m. , otevřená ne větrná plocha
- PŮDA – stř. těžká, přípustná
- SPOD. VODY – 80-100 m
- VODA – zdroj systém závlahy, zpevněná plocha
- PODMÍNKY – blízko komunikace, železnice, hl. silnice, odbyt, velikost pozemku, technická vybavenost, kvalifikace zaměstnanců

TYPY ŠKOLEK

- PODNOŽOVÉ
- OVOCNÉ
- OKRASNÉ – trvalkové, růže, alejové stromy, vřesovištní
- LESNÍ

ROZČLENĚNÍ PLOCHY

- Výrobní – přímá výroba, pěstování
- Nevýrobní – pomocné objekty, plochy

1a) POLNÍ PLOCHA

- Plán, regenerace půdy, 1\4 půdy každý rok
- Osevní postup – střídání plodin
- Alej stromy 3-5 let
- Hnojení 1rok
- Listnáče – 2 roky
- Okopaniny – 1 rok
- Lepší prodat prostokořené jinak se odváží ornice z pole
- Pozemek rozdělit cestami, musí vyhovovat mechanizaci
- Jedna hlavní cesta 3-4 m střed a ze strany – zatravnění, zpevnění
- Tabule, oddíly – prav. Čtverce, obdélníky

1b) KONTEJNEROVNA

- Navazuje na zastavěnou část, zpevněná (živice, beton, folie)
- Nutný stád, závlaha (vrchní, spodní)
- Oplocení – včas a pořádně, drát 2-3mm, otvory 5×5 cm , sloupky 4m od sebe, výška 2m

1c) STAVBY

- **PAŘENIŠTĚ** - k přezimování, velká prašnost, mn. Dřev. Řízků, výsev, nové se nebudují - nahrazují tunely z folie
- **SKLENÍKY** - výsev, řízky, přezim. dřevin
- **FOLIOVNÍKY**
 - a) nízké tunely - s folií jako množárny, stínoviště
 - b) klasické - 2-4 t delší vegetace
 - c) dvouplášťové - lze nafouknout, lepší izolace
- **CHLADÍRNA** - izolovaný prostor, uskladnění množ. Mat.
- **STÍNOVIŠTĚ** - lehká konstrukce se stínící tkaninou, pro aklimatizaci mladých dřevin

2) ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ PLOCHY

- budova - kanceláře, účtárny, zázemí
- velké zpevněné plochy
- haly, hangáry, garáže na stroje
- prodejna
- mechanizace - traktory speciální stroje (školkovací, hrnkovací, dobývací) , pojezdové plošiny, závlahy

MNOŽENÍ OKRASNÝCH DŘEVIN

- A) GENERATIVNÍ
- b) VEGETATIVNÍ
 - přímé - dělení, hřížení, kopčení, řízkování
 - nepřímé - roubování, očkování
 - in vitro - B

GENERATIVNÍ

- Každý jedinec unikát, vysoká odolnost proti CH, mohutnější růst, u původních bot. Druhů
- OSIVO - vyztřalé, dobře vyvinuté, čerstvé, původ osiva, sklizňová zralost
- Pro podnože, při křížení
- SUCHÉ PLODY - před pukáním sklídit - trhání, střásání, odřezávání, vymlátit a luštění
- DUŽNATÉ PLODY - odstranění dužiny - namačkat, vykvasit, promýt
- SKLADOVÁNÍ - krátkodobé (1rok)
 - Dlouhodobé (3+ let)
 - REKALCITRAUTNÍ - nesmí vyschnout (*Salix, Ulmus, Juglans,..*)
 - ORTODOXNÍ - nízký obsah vody, mohou vyschnout (*Picea, Pinus, Larix*)
 - DORMANCE - semena zralé (neklíčí), tvrdý obal, inhibiční látky, sekundární dormance, nutná úprava osiva
 - STRATIFIKACE - vlhký písek, do chladu, necháme ležet
 - SKARIFIKACE - narušení tvrdého obalu, odstranění nerovností
 - Výsev - 2-4cm
 - Koeficient - až 1000 semen

VEGETATIVNÍ

1) PŘÍMÉ

- Autovegetativní
- Klon matky, množení kříženců
- Matečnice - pole s R pro sklizeň řízků, matky
- Dělení - *Kerria, Vinca*, oddělení výmladků
- Kopčení - ovo podnože, *Populus albus*,
- Hřížení - výhon se zahrne půdou
- Řízkování
 - Očkové - v létě VII. - VIII., málo používané
 - Kořenové - jen s adventivními pupeny
 - Bylinné
 - olistěné výhony s očky
 - kvetoucí keře, stálezelené jehličnany
 - - VII. , podle druhu, vzrálý
 - Dole namočit do stimulátoru
 - Dřevité

- V zimě
- *Populus, Salix*
- Odběr XI. Školkování na jaře
- 2 řízky nebo 2 páry oček 10-15cm (3-5 oček)
- Na podzim dobýváme a třídíme

2) NEPŘÍMÉ

- Xenovegetativní
- PODNOŽ – semenáč, řízkovanec (*Salix, Ribes*)
- ROUB – štěpování, jednoleté výhony, některé 3leté (*Betula, Fagus, Acer*)
- Pro růst nutná afinita
- PODNOŽ
 - Předpěstovaná, zlepšuje vlastnosti R
 - Původ, druh, číslo- gen mn, písmeno – veg mn
 - U stromů původní druhy
- ROUBY – 1leté výhony na spící oko, odběr v létě z matečnic (3-5 oček)